

Christendemocratie: praktijkexpertise samenlevingskunde

- Het appel op een zorgzame samenleving als
grondslag voor politiek handelen -

Pieter Jan Dijkman
CDA Fryslân, 29 september 2018

Opzet

- Inleiding
- De A: voorwaarden voor het appel
- De C: dienstbaar aan de A
- Hoe? Christendemocratie als praktijkexpertise samenlevingskunde
- Uitleiding

De A: voorwaarden voor het appel

- 1) Mensen zijn van nature sociale wezens
- 2) We hebben elkaar nodig, hoe verschillend ook
- 3) Ieder mens telt, goed samenleven sluit niemand uit
- 4) De ander heeft daadwerkelijk iets te zeggen en in te brengen

Doel van christendemocratische politiek

“Het doel van christendemocratische politiek is altijd geweest om mensen in hun gezin, hun omgeving en samenwerkingsverbanden tot hun recht te laten komen (*gerechtigheid*), opdat zij in verantwoordelijkheid naar vermogen een bijdrage leveren aan de samenleving, omzien naar elkaar (*solidariteit*) en bouwen aan een perspectiefrijke toekomst voor onze kinderen (*gedeelde verantwoordelijkheid, rentmeesterschap*).” – Piet Hein Donner

De A: voorwaarden voor het appel

- 1) Mensen zijn van nature sociale wezens
- 2) We hebben elkaar nodig, hoe verschillend ook
- 3) Ieder mens telt, goed samenleven sluit niemand uit
- 4) De ander heeft daadwerkelijk iets te zeggen en in te brengen

**Catharina
van Siena
(1347-1380)**

De A: voorwaarden voor het appel

- 1) Mensen zijn van nature sociale wezens
- 2) We hebben elkaar nodig, hoe verschillend ook
- 3) Ieder mens telt, goed samenleven sluit niemand uit
- 4) De ander heeft daadwerkelijk iets te zeggen en in te brengen

Piet Steenkamp

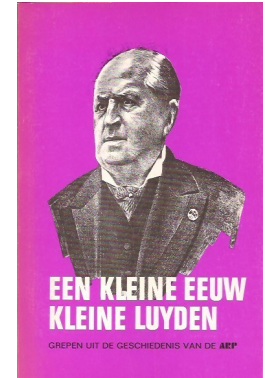

De A: voorwaarden voor het appel

- 1) Mensen zijn van nature sociale wezens
- 2) We hebben elkaar nodig, hoe verschillend ook
- 3) Ieder mens telt, goed samenleven sluit niemand uit
- 4) De ander heeft daadwerkelijk iets te zeggen en in te brengen

Abraham Kuyper (1837-1920), Klokkenist der

Kleine luyden

De C: dienstbaar aan de A

Kloof tussen ideaal en praktijk?

Twee misverstanden

1. Politiek is een kwestie van plannen en programma's van politici. (Nee. *Politiek is interactie tussen mensen die goed samenleven mogelijk maakt.*)

2. Christendemocratische politiek houdt de samenleving een christelijk, normatief ideaal voor waar die samenleving zich naar dient te voegen. (Nee. *Christendemocratische politiek reikt een visie aan op wat de samenleving feitelijk, in de werkelijkheid, bijeenhoudt.*)

Voorbeeld

Solidariteit

Solidariteit is niet in eerste instantie een ideëel, normatief begrip: 'Gij zult solidair zijn'.

Solidariteit komt voort uit de feitelijke constatering dat mensen solidair *zijn* met elkaar, *van nature*

De C: dienstbaar aan de A

- Christendemocratische politiek is geen hoogdravende *principepolitiek*.
- Christendemocratische politiek is een *sociale praktijk* van goed en vreedzaam samenleven.
- Een taak van christendemocratische politiek is om plaatsen aan te wijzen waar goed en vreedzaam leven zich aandient en daarbij aan te sluiten.

Hoe? Christendemocratie als praktijkexpertise samenlevingskunde

1. Denk en handel vanuit het christendemocratische mensbeeld: mensen zijn intrinsiek van waarde (niet om wat ze doen of presteren) en ze zijn verantwoordelijk.
2. Wees betrouwbaar en wees een voorbeeld: wie respect in de samenleving belangrijk vindt, dient zelf respectvol met burgers om te gaan.
3. Bevorder de morele dialoog: ga het gesprek aan over het morele en sociale karakter van organisaties, initiatieven en arrangementen.
4. Koester het aanwezige morele potentieel en breng dat geen schade toe.
5. Geef ruimte aan initiatieven die het goede en vreedzame samenleven bevorderen.